

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Pastorația cea mai bună

Se spune adeseori că vremea războiului pretinde o nouă pastorație, ca și când una ar fi pastorația în timp de pace și alta în timp de războiu.

Noi credem că pastorația bună este una. Modelul ei îl avem dela Păstorul tuturor păstorilor, dela Mântuitorul.

Când între Apostoli s'a făcut pricirea pentru întâietate, cu o dulce blândețe și dumnezeiască autoritate, Domnul a grăit:

— „Cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai mic și căpetenia ca cel ce slujește”. Și le-a dat lor pildă. Iată...

— „Eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește” (Lc. 22, 26—7).

În aceste cuvinte se cuprinde întreg secretul pastorației poporului, în toate vremurile și pentru toate locurile.

Pastorația este slujire; literalmente slujire. Cine păstorește, slujește. Păstorul e slugă, servitor în toată puterea cuvântului.

Odată acest principiu pastoral stabilit și lămurit, păstorul bun, sluga devotată Stăpânului, în orice împrejurări s'ar afla, simțeste îndată cum să acționeze. Conștiința pastorală îl inspiră, așa după cum ne inspiră pe toți conștiința morală, oricâteori ne aflăm în cazuri de duplicitate, sau în cazuri speciale, de amănunt, pe care legea cu învățătura nu le prevede.

Astfel, pastorația în vremea războiului nu este un capitol nou în studiul pastoral, ci o intensificare a pastorației clasice, — o lărgire a lucrului în parodie, o atenție deosebită la popor, o munca și mai altruista în folosul turmei cuvântătoare.

Durerile mari pretind ajutoare urgente. Pretind alergări și colaborări fără ezitari și fără indoeli. Lenevia sau nepăsarea în astfel de cazuri sunt semne ale lipsei de conștiința morală și pastorală, sunt absențe nemotivate dela datorie, care se osandesc și pedepsesc, ca orice crime, și de oameni și de Dumnezeu.

Să vorbim mai precis. Sunt pretutindeni la sate și prin orașe atâtea cazuri de orfanii, văduve, invalizi, batrani nepuțincoși, parinți sau soți intristați și indurerăți, saraci neajutorați, oameni de tot felul, cari au lipsa de ajutoare morale, uneori mai mult decât de cele materiale.

Statul arată tot interesul ca să dea celor

îndreptățiți ajutoarele cuvenite, penziile, etc. dar pe lângă acestea câte nu mai sunt de făcut: plasarea orfanilor în școli și orfelinat, aflarea de servicii potrivite pentru invalizii și pentru văduvele care pot munci, și altele, care nu se rezolvă prin două-trei vorbe, ci reclamă atenții și alergări îndelungate și ostenitoare.

Dela toate aceste îndatoriri morale și pastorale, preotul nu poate lipsi.

Cele mai mici nemulțumiri și mai ales nedreptăți dau naștere la critici și revolte care nu sunt în interesul nici a Statului, nici a Bisericii.

Acum mai mult decât totdeauna, lecuirea durerilor și înlăturarea nemulțumirilor constituie o preocupare de pastorație faptică, o problemă patriotică de care bunii pastori nu se pot nici desinteresa, nici dispensa.

În împrejurările de astăzi, păstorii sunt chemați să fie mai ales treji; să slujească poporul cu toată dragostea și să fie în permanență la datorie, așa după cum se spune la Evanghelie despre păstorul cel bun.

Biserica are și misiunea și interesul de-a ajuta, mângâia și mantui pe cei invalizi pe marea vieți de valurile vremii.

Din împlinirea cu simțenție a acestei misiuni, Biserica va ieși încinerită, consolidată și cu un spor de prestigiu la care cu toții se cuvine să contribuim.

Nu este, pentru un slujitor al Bisericii, desfătare mai mare, în orele de odină și recreație, decât atunci când citește pagini de istorie în care se descriu faptele de glorie ale Bisericii. Pe toți ne incanta contribuția pe care a dat-o Biserica la cultura neamurilor. Dar tot așa ne și doare inima când uneori, slujitorii ei, nu au fost la înălțimea vremurilor și a problemelor pe care vremea le-a cerut dela ei ca să le rezolve.

Ca pastorii neamului și ai Bisericii noastre să scrie astăzi pagini de mărime, pe care să le cetească urmașii noștri cu admirație, nu au altă ceva de făcut decât să se inspire din cuvintele Domnului, citate la începutul articolului. Să servească poporul credincioșilor, ca niște slugi, ca niște adevărați servitori.

Pastorația care slujește este pastorația cea mai bună.

Meditație la cuminecarea preoților

„Hristos în mijlocul nostru...”

„Și iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului”. (Mat. 28, 20).

Cucernici Părinți,

Cu aceste cuvinte încheie Mântuitorul trimiterea Apostolilor săi în lume, trimitere prin care i-a împuternicit să meargă și să învețe toate neamurile, botezându-le în numele Sf. Treimi, și conducându-le pe calea mântuirii. Așa s'a pus temelie Preoției creștine, după chipul slujirii lui Hristos pe pământ. El a fost Profet, Impărat și Arhiereu *Kat' ἐξουχίην*, și aceeași întreită slujire o lasă și Preoției creștine.

Dar precum întreaga slujire messianică a culminat pe altarul Golgotei, unde însuși Fiul lui Dumnezeu s'a adus pe sine ca jertfă de răscumpărare, tot așa și misiunea întreită a Preoției creștine culminează la altar, în slujba de săvârșitor al nesângeroasei jertfe liturgice: sf. Euharistie.

Este mai mare această slujire, pentru că prin tr'ansa se coboară Iisus, izvorul tuturor darurilor, în inimile oamenilor. „Liturgia ortodoxă este o teofanie sublimă: Dumnezeu se arată omului, sălășluiește în el, îl sfințește” (Ios. Casper: Weltverklärung im liturgischen Geiste des Ostkirche). „In sfântul Potir avem același sânge și același trup jertfit acum douăzeci de veacuri pe cruce. Iisus Hristos a vrut să rămână, și a rămas cu noi în întregime, Dumnezeu și Om, extinzând asupra tuturor altarelor legitime, și actualizând — mai presus de orice pricepere omenească — suprema Jertfă din zilele lui Ponțiu Pilat”. (Gala Galaction: Aspru adevăr!). In această jertfă izbândesc nemincinoasele cuvinte ale Domnului Hristos: „iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului”. Dar în ce chip este el cu noi? Nu numai în cuvântul Evangheliei, ori simbolic, ci în chip real și permanent: prin sf. Cuminecătură a Bisericii noastre.

Iubiți frați în Hristos,

Spunea cineva, comparând confesiunile mari creștine, că Protestantismul este paulin, adică predominant de spiritul sf. Apostol Pavel, iar Catholicismul ar fi petrin, după sf. Apostol Petru, pe când Ortodoxia este ioanică, adică predominantă de spiritul sf. Apostol Ioan. Dacă într'adevăr această caracterizare are valoare printru Protestantism și Catholicism, apoi cu mult mai vărtos este valabilă pentru Ortodoxie. Căci Ortodoxia într'adevăr e stăpânită de duhul ioanic, și 'n acest spirit privește lumea și pe Dumnezeu. Față de

Mântuitorul are atitudinea sf. Ioan la Cina cea de Taină. In seara celei dintâi Joi mari „ucenicul iubit” era culcat la sânul lui Iisus. Așa stă Ortodoxia: lângă pieptul Mântuitorului, și-i aude bătăile inimii. Precum Apostolul Ioan nu l-a părăsit nici la răstignire, totașa Ortodoxia nu s'a depărtat niciodată de Hristos. Ea îi este mai aproape și-l cunoaște mai bine. Ortodoxia îl simte pe Iisus în Euharistie, ca și Ioan când sta reze-mat de pieptul lui, la Cină.

Așa și profesează Biserica noastră în Mărturisirea Ortodoxă: că sf. Cuminecătură este „trupul și sângele Domnului nostru Iisus Hristos, sub chipul pâinii și al vinului, în care este de față, cu adevărat și întreg, adecă în ființă, însuși Iisus Hristos”. Iar cuvintele Domnului dela instituirea Tainei: „acesta este trupul meu...” și „acesta este sângele meu...”, Ortodoxia le înțelege literal. Pentru simțurile corporale: vedere, gust, pipăit, rămâne numai înfățișarea pâinii și a vinului, căci în realitate acestea sunt prefăcute în trupul și sângele lui Iisus. In Cuminecătură este Hristos întreg și viu cu Trupul luat din sf. Fecioară și răstignit pe cruce și înviat din morți. Atâta știm. După misterul sf. Treimi, Euharistia e taina cea mai nepătrunsă. Dincolo de dogma precis formulată începe genunea misterului. De vrei să pătrunzi cu rațiunea mai adânc — scolaristic — riști să te pierzi în această genune și să cazi în erezie. Căci mintea omenească nu poate cuprinde necuprinsul, nici cântări imponderabilul, nici clasifica insesizabilul. Pentru rațiune Euharistia este un mister nedeslegat, în fața căruia trebuie să dea îndărăt.

Numai inima omenească luminată de credință, poate pătrunde întrucâtva acest mister, căci ea nu raționează, ci se apropie de obiectul dragostei sale. Prin dragoste putem cunoaște mai mult, putem simți ioanic prezența lui Iisus în sf. Taine, împotriva aparențelor, putem sesiza insesizabilul, putem experimenta suprafirescul, „cu experiența noastră proprie” — cum ne învață sf. Vasilie cel Mare. Există, așadar, în Ortodoxie și o cunoaștere „intuitivă”: pria sf. Euharistie. Dovezi despre multe „teofanii euharistice”, sau arătări ale lui Hristos în Cuminecătură, aflăm în sinaxarele mineiilor, unde stă scris că mulți sfinți — ba chiar și unii păcătoși — au văzut cu ochii lor adevărat, pe Iisus, sub „acoperișul” pâinii și al vinului.

E adevărat că pe cale obișnuită se cunoaște Mântuitorul din Scriptură, cum îl cunoaștem într'o măsură oarecare și Protestantismul cu toate ramificațiile sale. Creștinul ortodox, îl cunoaște, mai adânc: prin divinul experiment euharistic. Noi îl cunoaștem nu abstract, din Biblie, ci real, ca trup și sânge, care abia atinge casa trupului

nostru, pentru ca să reverse integral în sufletul nostru pecetluit cu veșnicia. În inima noastră îl primim pe Iisus întreg. Aci îl simțim că trăește ca într'un sân de mamă și ne cuprinde întreaga ființă, ca o flacăra sfântă și purificatoare. „Cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu, petrece întru mine și eu întru el“ (Io. 6, 56). Așa ne învață Iisus, adeverind că prin Cuminecătura el se unește tainic cu noi, și deatunci nu mai viem noi, ci viază întru noi Hristos — precum mărturisește dumnezeescul Apostol Pavel. (Gal. 2, 20). Toți ceilalți pot să-l cunoască pe Hristos, noi, însă, îl avem.

Iată, prinurmăre, cum Ortodoxia îl are pe Iisus și cum îl cunoaște: prin sf. Euharistie, prin „frângerea pâinii“, așa cum l-a cunoscut și Luca și Cleopa în căsuța din Emaus, în prima zi a Invierii. Și de atunci prin frângerea pâinii săvârșită de Preoția creștină se face cunoscut neîntrerupt. Conform cu promisiunea sa, el este viu și bogat cu harul în Ortodoxia noastră „până la sfârșitul veacului“.

Iubiții mei frați,

Iată în ce constă măreția slujbei preoțești: În ceas de sfântă liturghie, tu om, prin rugăciunile tale și prin venirea sf. Duh pe sf. Prestol din biserica ta, să-l aduci pe Hristos, Dumnezeu și om întreg; să te apropii de el și să-i ascuți ca și sf. Ioan tainica svăcnire a inimii atotcuprinzătoare; să repeți cu buze de tină dumnezeieștile lui cuvinte: „Luați mâncați...“ și: „Beți dintru aceasta toți...“; să binecuvintezi și să frânga euharistia, așa cum și el a frânt-o; să slujești cu ființa ta omenească jertfa pe care el însuși o aduce și pentru păcatele tale: „lucru mare și înfricoșat chiar și puterilor cerești“; să găzduiești în inima ta pe acela pe care numai Avraam s'a învrednicit să-l găzduiască în casa lui; să vezi pe acela spre care Moisi n'a cutezat să-și ridice ochii; să simți pe acela pe care Ilie pe muntele Horeb și toți Profeții abia l-au presimțit...

Prerogativă apostolească avem, de a sta și acum la masa Cinei cei de Taină împreună cu Hristos și să-i fim aproape la această masă unde ținem locul Apostolilor... O, ce slujbă sublimă! Să ne pătrundem în toate fibrele sufletului și trupului nostru de această măreție. Altarul la care slujim în dumineci și sărbători, nu este numai masa pe care se aduce Cina tainică, ci este crucea pe care a sângerat Fiul lui Dumnezeu și este tronul pe care șade cel neîncăput Hristos Dumnezeu. Deci să avem o purtare ca în preajma tronului.

Ritualismul sec, formalismul absent, un singur zâmbet sau o vorbă, ori vre-o preocupare străină de slujbă strică atmosfera de sfințenie

din jurul sf. Altar. Este aci atmosfera sfântă a Taborului, când Mântuitorul s'a arătat în strălucire dumnezeiască. În această lumină din preajma Dumnezeirii orice cuvânt al nostru rostit sau cântat, orice gest și întreaga înfățișare să ne fie străbătută de emoția religioasă: acest sentiment august al omului în fața Divinității. Transfigurarea și sfințenia preotului la altar este reflexia prezenței reale a Mântuitorului pe antimisul din fața noastră și o dovadă vie a promisiunii lui, că „iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului“ Amin.

Presviter B.

„Cetire sau rostire liberă?“

Este întrebarea ce s'a puș în Nr. 9 din revistă, în legătură cu predica, dându-se totodată și un răspuns categoric din partea Redacției: rostire liberă.

În această chestiune, fie-mi permis a spune câte ceva, mai ales că este o chestiune care în deosebi azi ne privește foarte în de aproape.

A fi pentru unul sau altul din aceste două modalități de rostire a predicii, este foarte greu, fiindcă fiecare își are părțile bune și rele. Nu le voi enumera pe toate.

În cea scrisă și cetită poți să dai predicilor o formă mai îngrijită și un stil mai ales și poți fi mai concis, ceea ce azi — când lumea este atât de impacientată — este mare lucru. Ușor însă poți cădea în monotonie, dacă nu ești totodată și un bun lector.

Rostirea liberă are mai multă vioiciune și căldură. Are însă și mai multe părți slabe. Abstrăgând dela forma și stilul care nu mai pot fi dela cea scrisă, prea ușor poți devia dela subiect, întrucât ideile îți vin unele după altele și numai cu mare greutate mai poți reveni la făgaș, ceea ce strică mult din frumusețea unei predici.

Spontaneitatea e mai mult la predica improvizată. Sunt de-a dreptul împotriva acestuia fel de a predica, afară de cazul când împrejurările o cer. Este adevărat că de multe ori improvizatia are un efect uimitor, dar aceasta se datorește în cele mai multe cazuri unei stări sufletești în care se găsește vorbitorul și chiar auditorul. De cele mai multe ori însă ajunge vorbărie goală. Spunea odată un preot că el nu se pregătește dinainte, ci așteaptă să vadă pe cine are înaintea sa și mulțimea aceea — mai mare, sau mai mică — îi spune, îi dictă ea singură *ce și cât să vorbească*. Ce-i va fi putut spune mulțimea, nu știu. Un lucru însă știu, că vorbea fără început și fără sfârșit, dar mai ales fără miez.

Și aceea este adevărat că apostolii nu um-

blau „cu scriptele prin buzunare“, dar să nu se uite niciun moment că asupra lor s'a pogorît Duhul Sfânt, cel promis de Mântuitorul și care avea să-i învețe ce au să grăiască și numai după aceea au pornit la propovăduire. În ce privește misiunii din trecut și cei de azi, ei au avut și au și azi de lucru cu oameni sub nivelul cultural, chiar al sătenilor noștri și deci cu mai puține pretenții.

O parafrizare numai a evangheliei zilei nu mai merge. Sunt apoi predici de doctrină în care adevărurile de credință trebuiesc îmbrăcate într'o formă bine determinată, care nu admite nicio deviere. În unele iar ești obligat să recurgi la citate, care la rândul lor trebuiesc date în întregime, nicidecum trunchiate sau răstălmăcite. Toate acestea cer o temeinică pregătire și o bună memorie, pe care — trebuie să o recunoaștem — nu toți le au. De aceea sunt pentru folosirea hărtilor.

În primul rând predica trebuie scrisă în întregime, fiindcă scrisă în întregime o poți reciti și retușa. Planul singur nu mulțumește, pentru că apoi unele părți le desvolți prea mult, pierzându-te chiar în desvoltarea lor, iar pe altele abia le atingi.

Că folosirea hărtilor e necesară se poate vedea și din următorul caz. La „Drumul Crucii“ dela M-rea H. Bodrog, în ajunul Schimbării la Față a anului 1939, un preot a spus, între altele, că Mântuitorul de aceea a fost răstignit fiindcă a fost păcătos. Atrăgându-i-se atențiunea — de chiar scriitorul acestor rânduri — că așa ceva nu se poate afirma, ci că Mântuitorul a luat asupra Sa păcatele noastre, preotul respectiv a recunoscut greșala și a spus că a fost numai un lapsus linguae. Ceea ce nu l-a împiedecat ca la 14 August, în acelaș loc, să repete aceeași greșală. Dacă avea însă hărțile, pe care — întors acasă — să le cerceteze și apoi să se folosească de ele, o asemenea greșală nu se putea comite.

Spuneam că predica trebuie scrisă în întregime. După cele de până aci, mai adaog că e bine să o ai înainte cu ocazia rostirii, mai ales atunci când ai o memorie mai slabă. Aceasta te ferește de digresiuni, pentru că oricând îți poți arunca ochii pe ea și totodată lasă loc destul și avântului și căldurii sufletesti.

În consecință sunt pentru predica scrisă și avută la îndemână pentru orice eventualitate. Deci o modalitate de mijloc între cetire și rostirea liberă, prin ceea ce cred că am satisfăcut toate cerințele unei bune predici, atât din punct de vedere al fondului și formei, cât și al rostirii.

Pr. Nicolae Cimpoieș.

Fatalitatea și folosul ispitei

Ceea ce numim de obicei adevăr, nu-i decât înlăturarea unui număr oarecare de greșeli; și ceea ce numim virtute, nu-i decât un minimum de rătăcirii și poticniri.

Capcanele sunt la tot pasul și în tot decursul vieții. Nu poți zice niciodată că ai scăpat de ele. Există undeva un monument, care vrea să arate veșnicia acestei stări. E un chip al Evei, care cu mâna stângă întinde lui Adam un măr, în timp ce în mâna dreaptă ține ascunse la spate alte două mere cu aceeaș destinație.

Ispitele se țin lanț. Nu numai sub chipul femeii, ci al oricărei făpturi. Fiindcă, întreaga creațiune făcută pentru bucuria și propășirea noastră, în urma căderii lui Adam, s'a prefăcut într'o dușmană și trădătoare a omului. Răul se rotește deasupra nevinovăției ca și uliul peste o pradă.

Și ceea ce i mai dureros, e că răul acesta, cursa, e chiar în noi. „...Nu locuiește în mine, adecă în trupul meu ce este bun“, scrie sfântul apostol Pavel. „E plictisitor“ scrie Claudel, „să te vezi strivit și târât de butucănoasa aceasta de masinărie: trupul, când ști că ești făcut s'o comanzi“. „Aș duce o destul de bine fără mine“, scrie Alphonse Karr.

Da, e întristător, îți zici cu toți marii sbuciumați ai spiritului, să te vezi, să te ști om în toată firea, cu situațe, cu învățătură și poate chiar și cu oarecare dar ceresc, și totuș veșnic în spate cu amenințarea de-a cădea, de-a-ți inneca sufletul în vâltoarea propriei cărnii, de a te frige cu flacăra care arde și aleargă dela tine la aproapele și invers.

Nu există om înțelept; nu există decât oameni capabili când de acte de înțelepciune, când de acte de nesocotință. Clipele îndemnătoare la păcat îl asaltează tot așa de des pe cel virtuos, pe cât de des se imbie păcătosului prilejul de-a săvârși binele. Nici un păcătos nu-i sortit și cununat pe veci cu răul; după cum nici eroul nu-i miruit pe veci cu binele. Balanța e totdeauna gata de oscilare.

Odată ce recunoaștem acestea, trebuie să fim treji în virtute și nu desnădăjduiți în clipele de ațipire morală. „Răul e dușmanul nostru“, zice Leonard de Vinci, „dar oare nu-i și mai dureros să fie prietenul nostru?“ Primejdia răului e de moarte; și cu toate acestea, această primejdie ne face să trăim. Slava omului tocmai aci stă: în silința pe care o depune întru stăpânirea slăbiciunii sale.

Dacă ai putea să privești în capul unui marinar curajos, spre a vedea ce formă ia acolo o furtună oarecare, ai vedea că se înscrie nu ca o primejdie, ci ca o serie de mișcări cari se cer îndeplinite. În fața unui leu, îmblânzitorul nu tremură ci calculează.

Primejdia e ceva mareț. Peste cel care o înfruntă cu o prevedere bărbătească, strălucește dinainte încă razele victoriei. Binele e și mai bun, atunci când pui în joc pentru el ceva însemnat de tot.

Nu-ți cunoști greutatea trupului, piedeca pe care ți-o face, decât urcând o coastă, ori coborând un povârnis. Tot așa și povara și nesiguranța sufletească n'o cunoști decât în fața urcusurilor morale.

Așadar, ispita e binevenită când prin ea ni se înmul-

fește experiența, se odâncește smerenia și suntem împinși în spre scopul existenței noastre. Șovăirile chiar, numai să ducă la acelaș scop al existenței, îmbogățesc și împodobesc.

Se întâmplă adesea că o ispită oarecare ne cruță la început, dar ne covârșește către sfârșit; ori ne doboară pe la început, ca apoi să sfârșească prin a ne adânci, mări, înălța, sbori cu un cuvânt toți pașii și puterile noastre.

Un suflet ales, care poate să fie surprins de rău tot așa de sigur ca și un medio ru de către bine, e judecat după ceea ce scoate din aceea situație. Gunoiiul, pe care plugarul îl strânge și-l așează cu atâta grije, gunoiiul care își râde de subțirimea nasului e comoară, aur.

Harul care e în om, nu i dat ca să l poarte ușurel de tot peste ispite, sau să i le ferească din cale. Nu. Harul e dat ca să îndemne omul la luptă și să l ducă la biruință. Fiindcă pacea adevărată pe tărâm spiritual nu stă în a nu avea dușmani, piedeci ori abateri chiar, ci în a le birui, — a le birui cu Dumnezeu.

Pr. Gh. Perva

Despre ce să predicăm?

În *Duminica a IV-a din Post*, (4 Aprilie) se cuvine a cuvânta despre **Buna creștere a copiilor**.

Hristos s'a jertfit pentru salvarea sufletului omenesc, dovedindu ne prin aceasta cât de mult prețuește omul înaintea lui Dumnezeu, dar și avertizându-ne, totodată, cât de mult preț să punem și noi pentru sufletul nostru: să nu ne degradăm prin patimi. În viață i se arată omului două căi: calea binelui și calea răului. Pe una din aceste căi va umbla. Și încă din copilărie. Așa încât copilăria este punctul de plecare spre Raiu sau Iad, și temelia unei vieți plăcute lui Dumnezeu, ori prăpastia care va pierde încă un suflet. Din copilărie se învață omul să priveghieze asupra sufletului său; din copilărie conlucrează cu Harul dumnezeesc și clădește pe temelia Botzului mântuirea sa; din copilărie sufletului său primește învățătura creștină, precum o floare razele binecuvântate ale soarelui, și se întărește în credința pe care și-o dovedește apoi în viață, de nenumărate ori, prin fapte bune sau virtuți; din copilărie se obișnuiește să-și împreuneze mâinile spre rugăciune și să-și aibe axa vieții în Mântuitorul Hristos.

Dar tot din copilărie se formează și moștenitorii osândeii veșnice. Acum câțiva ani scriau ziarele, că un elev de școală, primară a înjunghiat pe un coleg al său. Alte întâmplări asemănătoare — și sunt multe — vin mereu să ne mărească îngrijorarea pentru viitorul copii'or noștri. Căci, întocmai ca și pruncul lunatic din evanghelia de azi, atâția din fiii noștri ajung să fie stăpâniți de diavol, care le macină sufletul, iar părinții stau neputincioși, frângându-și mâinile cu desnă-

dejde, la marginea prăpastiei care le-a'nghițit pruncii. Copii care se adună în bande ca să fure, și ucid pentru a jefui — iată cazuri întâmplare. O statistică ne dovedește că în Europa se arată în fiecare an câte unsprezece mii de tineri criminali. Dacă am restrânge statistica aceasta la țara noastră, ne-ar cuprinde îngrijorarea. Și pentru că tot răul se trage „din copilărie” (Mc. 9, 21), ca și boala pruncului lunatic din evanghelia, toți oamenii de răspundere dela noi se luptă să dea o mai bună creștere a copiilor. Dar soluția adevăratei educații nu o vor afla, decât numai dela Hristos. Cuvintele pe care el le-a rostit pentru copilul lunatic: „*Aduceți-l pe el la mine*” (Mc. 9, 19), sunt temelia adevăratei educații, sunt poruncă a Mântuitorului pentru părinți. Intr'adevăr, cine-l va aduce pe copil la Hristos? Desigur părinții săi. Și încă din fragedă copilărie. Cu câtă nădejde și credință și-a adus tatăl din evanghelia pe copilul său la Iisus! „*Cred, Doamne! Ajută necredinței mele*” (Mc. 9, 24), — își mărturisise el credința, cu toată căldura inimii. Și evanghelia ne spune că lacrimile și credința lui aduseră mântuirea fiului. Iată deci, care este rolul părinților în mântuirea fiilor lor. Prin credința lor, prin purtarea lor, dar și prin educația ce-o dau, ei mijlocesc mântuirea copiilor.

*

O floare din fereastră, oricum ai întoarce-o, mânezi o vei afla tot cu fața spre lumina soarelui, măcar că ea e o plantă neînsuflețită. N'ai decât să tragi oblonul ferestrei, să-i oprești lumina, și ea se ofilește și moare. Ca niște flori fragede sunt și copiii. Nici ei nu pot trăi fără lumina învățaturii lui Hristos. Iar o educație rea și fără Iisus este pentru copil totașa de stricăcioasă ca și când ai lua florilor lumina, este ca și cum ai astupa fereastra inimii lor cu oblonul nepăsării. Deaceea ne îndeamnă Iisus pe toți părinții: — „*Lăsați pruncii să vie la mine și nu-i oprîți...*” (Mt. 19, 14).

Cum ne putem aduce pruncii la Iisus? Printr'o creștere religioasă. Prin credința ce le-o cultivăm, prin rugăciunile ce-i învățăm, prin dragostea de învățătura creștină ce le-o sădim în suflet, prin pilda ce le-o dăm. Adevărata temelie a unei bune educații este numai una: Frica de Dumnezeu, care — după zisa Scripturii — este începutul înțelepciunii (Prov. 1, 7). Deaceea și sf. ap. Pavel ne sfătuie: „*Părinți, nu întârîtați pe fiii vostri spre mânie, ci creșteți-i în învățătura și certarea Domnului*” (Efes 6, 4). Aceasta e o garanție, că vlăstarul ce crește îngrijit astfel va fi un pom roditor pentru societate: „*Invață pe copil ca-lea pe care trebuie s'o urmeze, și când va înbătrâni nu se va abate dela ea*” — zice Proverbul (22. 6).

Pentru această creștere nimic nu trebuie cruțat: nici mustrarea (Prov. 23, 13—14), nici osteneala (Deut. 6, 7). „Că — zice sf. Ioan Gură de aur — de vă leneviți, părinților, la toate acestea, nu veți avea iertare dela Dumnezeu!”

Dar a învăța pe cineva, înseamnă, mai vârtos, a-i premerge tu însuși cu exemplu. Când vin la școală copiii de pe clasa întâia și nu știu să-și facă nici semnul crucii, aceasta înseamnă că nici părinții acestor copii nu se roagă. Nu-i destul să sfătuești copilul. El vrea să te vadă pe tine, tată sau mamă, ca să te ia de exemplu. Un vestit pedagog (Rousseau) a scris o carte mare (Emile) despre buna creștere a copilului. Și totuși el și-a lăsat copilul pe drumuri, ca să-l crească alții. Sfatul nu ajunge. Exemplul edifică sau dărîmă.

Un scriitor român are o piesă de teatru (Jucătorii de cărți), care întărește ceea ce spusei: Un tată, jucător de cărți pătimăș, își vede cu durere pe fiul său de așut în aceeași patimă cumplită. Tatăl, din dragoste pentru fiul său, izbuteste, în cele din urmă, să se lase de cărți. Dar prea târziu. Căci fiul, care se prinsese în rele, având înainte exemplul patimei tatălui său, n'a fost cu puțință să mai fie întors din calea cea rea, cu toate lacrimile mamei și cu toate mijloacele folosite de tatăl său. Atunci tatăl, disperat, își împușcă pruncul pătimăș. Sentința a fost, însă, nedreaptă. Căci tatăl era de vină. Patima fiului se alimentase din patima, din pilda rea a tatălui său, pe care-l văzuse nopți dearându-l la masa de cărți. Tatăl a ucis trupul copilului său, după ce încă de mult îi ucisese sufletul.

Iată, dar, că sunt și părinți ucigași ai propriilor lor copii, cum spune un sf. Părinte: „*Pentru că părinții, care se lenevesc să-și facă pruncii folositori și buni, sunt ucigașii acestor copii. Și sunt ucigași mai rău decât tâlharii, careucid trupurile. Că părințiiucid sufletul fiilor lor*”. Grozav lucru este să fii înfierat cu pecetia de ucigaș al copilului tău! Dar dragostea rău înțeleasă față de el te-a făcut ucigaș. N'ai vegheat îndeajuns asupra pașilor copilului, iar acuma te trezești la realitatea crudă. Fiul tău se aruncă de spiritul rău în focul patimilor și în apa fărădelegilor. Toate acestea se trag din copilărie. Atunci când îl auziau suduind, râdeai. Apoi i-ai dat să bea, ca să nu descrească. L-ai văzut furând — „o nimica toată” — și nu l-ai pedepsit cum trebuia. Ți-a spus că trebuie să meargă la biserică, dar nu l-ai lăsat — că-l dor picioarele... S'a făcut apoi mare, și nu l-ai mai putut îndoi. Acum ești desnădăjduit și aștepti minunea îndreptării copilului tău dela Dumnezeu, la care n'ai știut să-l aduci de cu bună vreme. Și acum ai rămas în suflet cu mustrarea neostoită a conștiinței, că în loc să

mijlocești mântuirea vremelnică și veșnică a copilului tău, i-ai mijlocit osânda, i te-ai făcut ucigaș.

Tu, iubite creștine, tată sau mamă, care adesea privești în ochii senini ai copilului tău drag, nu odată te'nfiori la gândul, că nu știi ce-i pregătește viața, și te'ntrubi ca și cei ce erau de față la nașterea sf. Ioan Botezătorul: „*Oare ce va fi pruncul acesta?*” (Lc. 1, 66). Este o întrebare legitimă, pe care orice părinte și-o pune, cu îngrijorare. Dar nu e greu să cunoști răspunsul la întrebarea ta. De creșterea ce i-o dai atarnă fericirea și mântuirea copilului tău. „*Căci — spune tot sf. Ioan Gură de aur — de cresc copiii în bune obiceiuri, cu anevoie se vor abate spre rău, când vor ajunge la vârsta legii. Pentru că sufletul copiilor este ca pânza cea albă și curată, care își va păstra până la sfârșit culoarea în care a fost văpsită întâi*”.

Deaceea bine este, ca din pruncie să ne obișnuim copiii să se simtă bine în biserică întocmai ca la ei acasă. Și pentru ca să se simtă bine, îi vom lua de mână și vom merge noi împreună cu ei. Ne vom îmbuna viața întreagă, până la cele mai neînsemnate vorbe și gesturi, pentru pruncii nostri, ca ei să aibe numai pilde bune în noi. Lege să ne fie bunătatea și neprihănirea. Tu tată, oprește-ți gura dela vorbe grele; tu mamă îngenuchiază la icoană între copiii tăi. Nu uita și rugăciunea părinților pentru copii, pe care o poți afla mai în toate cărțile de rugăciuni, și rostește-o adesea: „*Cerescule Părinte, cea ce porți grijă de noi în toată vremea... îndreptându-mă către tine, mă rog: Primește pe copiii ce mi-ai dăruit, ca pe niște comori scumpe ale inimii mele, sub puterea ta ocrotitoare și păzește-i în toată viața lor. Indreptează, Doamne, pașii lor spre binele sufletesc și trupesc. Dă-le, Doamne, înțelepciune deplină să cunoască căile tale și să poată deosebi binele de rău... Ferește-i, Doamne de societatea rea, de sfaturi și de gânduri rătăcite, de patimi rele, de năravuri urâte și de toată pata sufletească și trupească. Trimite asupra lor pe Duhul tău cel sfânt, ca să-i povățuiască la bine și-mi ajută a semăna în inima lor comorile corești ale virtuții...*”

B.

Informațiuni

■ † Dr. Aurel Crăciunescu a încetat din viață la 19 Martie 1943. Adormitul în Domnul s'a născut în comuna bănățeană Sat-Chinez. Tatăl său a fost acolo preot.

Aurel Crăciunescu și-a făcut teologia la Arad și Cernăuți, apoi a ajuns profesor la Academia teologică din Sibiu de unde a fost numit consilier patriarhal în București.

Înmormântarea i s'a făcut la Băile-Herculane, în 22 Martie 1943.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

■ **Despre „Misiunea preotului“**, ziarul „Universul“ publică un admirabil articol de fond, din care reproducem următoarele rânduri de meditație și imitat:

„Unitatea de credință este însuși temelul vieții neamului nostru. Prin această unitate spirituală și-a putut asigura existența și dezvoltarea dealungul veacurilor, înfruntând asupririle pe care le-a întâmpinat din partea dușmanilor. Unitatea sufletească, manifestată prin credința în aceeași Biserică, a fost elementul primordial, care a ținut trează conștiința unității naționale.

Sectele religioase, susținute din afară de hotarele noastre, și făcând prozelitism în rândul oamenilor simpli, prin predicatori, adeseori străini de conștiința românească, nu urmăreau altceva decât să fărâmițeze unitatea spirituală a satelor și să arunce sămânța vrajbei în sufletul enoriașilor, cari până a nu fi amăgiți de învățături eretice, se închinau la aceeași biserică.

Misiunea preoților, misiune înaltă de cărmuitori de suflete, este de a veghia prin cuvântul și fapta lor, la menținerea unității sufletești a poporului, în spiritul credinței noastre strămoșești, care totdeauna s'a împletit cu înseși aspirațiile neamului.

Preotul, investit cu harul celui de sus, după cum a spus un mare predicator bisericesc, are misiunea de a răspândi sângele nu prin vitejie, ca soldatul, nu prin justiție ca magistratul, ci prin iubire ca Iisus Hristos. În aceste vremuri grele, prin care trece țara, preoții au mai mult ca oricând înalta menire de a cultiva în rândul enoriașilor iubirea, înțelegerea, spiritul de solidaritate românească și credință nesdruncinată în lupta pentru drepturile și aspirațiile neamului românesc“.

■ **Cerc religios în com. Macea, Duminecă** 21 Martie a. c. în comuna Macea, în cadrul cercului religios, ținut sub președinția P. C. Pr. Zenobie Brădeanu-Curtici, delegat protopopesc, a avut loc o frumoasă serbare religioasă. La această serbare, și-au dat concursul studenții dela Academia Teologică din Arad. Continuând tradiția de a merge în Postul Sf. Paști în misiune religioasă, în parohiile din Eparhie, ducând cu ei cuvântul Domnului și din cunoștințele primite dela catedră, — au plecat și în anul acesta sub părinteasca conducere a Păr. Prof. Petru Bancea.

La ora 10 s'a început slujba Sf. Liturghii în sobor de către Pr. Lorinț-Curtici, V. Guleșiu-Șofronea, Curtuțiu și T. Mihiț-preoții locali. Predica zilei a rostit-o studentul A. Leucean an. IV. În decursul Sf. Liturghii s'au cuminecat 54 bărbați și 84 femei. (În ajunul zilei s'a făcut și Sf. Maslu pentru bolnavi).

După vecernie, la ora 15, în cadrul Școlii

duminecale, la Casa Culturală, s'au ținut două conferințe, încadrate de mai multe cântări religioase, executate de corul studenților condus cu măiestrie de P. C. Sa Păr. Prof. P. Bancea.

Conferințele au fost ținute, prima de: Pr. V. Guleșiu-Șofronea despre: „Lupta noastră“, căutând să arate temeiurile și rostul războiului din Răsărit.

Cea de a doua conferință a fost ținută de studentul Gheorghe Șerb an. II despre „Tălcul suferinței“, arătând că suferința e o școală a caracterelor, și mijlocul purificării și înălțării sufletului pe scara moralității, către perfecțiune. Suferința e un leac amar, dar bun pentru sănătatea sufletească a credinciosului.

P. C. S. Păr. Z. Brădeanu a arătat în câteva cuvinte rostul prezenței în comuna Macea a studenților misionari și a cercului religios, de a întreține vie, flacăra credinței.

Atât conferințele cât și cântările religioase au fost ascultate de un public numeros, care a arătat prin aceasta un viu interes, rămânând mult impresionat de aceste producțiuni religioase.

Ca încheiere, C. S. Păr. Curtuțiu mulțumește studenților teologi cât și conducătorului lor Păr. Prof. P. Bancea, pentru felul în care înțeleg a răspândi cuvântul Domnului, prezentându-se cu un program religios, bine pregătit. Arată, totodată, că locuitorii comunei Macea au trăit cu această ocazie clipe de înălțare și destindere sufletească.

Ș.

■ **Conferință.** Duminecă, 21 Martie a. c. s'a ținut la Chișineu-Criș în sala cinematografului „Corso“, în fața unui numeros public, a conferințat Păr. Petru Deheleanu, prof. la Academia Teologică din Arad. Subiectul conferinței a fost: Despre familia creștină.

Cucernicul Părinte, prin cuvinte bine alese și pătrunzătoare a impus ascultătorilor un viu interes și o încordată atenție tot timpul conferinței.

După conferință s'a desfășurat un frumos și înălțător program religios, executat de elevii școlii primare din loc, sub conducerea d-lui insp. șc. Gh. Ruja.

M. S.

■ **Treceri.** Rașca Crăciun din Păiușeni, cu familia sa, constătătoare din șase membri, a revenit la legea strămoșească dela bapțiști.

Școala de Duminecă

14. Program pentru Dum. 4 Aprilie 1943.

1. *Rugăciune:* „Doamne și Stăpânul vieții mele...“ (Vezi Nr. trecut).

2. *Cântare comună:* „Veniți să ne închinăm...“ (Dela Sf. Liturghie).

3—4. *Cetirea Evangheliei* (Marcu 9, 17—32) și *Apostolului* (Evrei 6, 13—20) zilei, cu tâlcuire.

5. *Cântare comună*: Doamne, nu mă lepăda (Priceasnă).

6. *Cetire din V. T.*: Iosif în Egipt. (Fac. c. 39).

7. *Povește morale*: Înțelepciunea și foloasele ei. (Înțel. lui Solom. c. 7).

8. *Intercalații*: (Poezii rel. etc).

9. *Cântare comună*: „Nădejdea mea este...” (Vezi: 70 cânt. rel.)

10. *Rugăciune*: „Seara și dimineața...” (Liturgier pg. 172).

(A se vedea „Instrucțiunile” din Nr. 1—1943. al „Bis. și Șc.”) A.

Nr. 1115/1943.

Concurse

Se publică concurs pentru *alegerea unui preot ajutător cu drept de succesiune* pe lângă preotul paroh Cornel Papp din parohia Zărand, protopopiatul Ineu, cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele preotului ajutător :

1. $\frac{1}{2}$ din sesiunea parohială de 32 jug. cadastrale.
2. $\frac{1}{2}$ din intravilanul parohial.
3. $\frac{1}{2}$ din birul parohial răscumpărat cu 800 lei.
4. Stolele legale în întregime.
5. Salarul dela Stat după o parohie bugetară.

Indatoriri :

1. Preotul ajutător va îndeplini toate serviciile în și afară de biserică în locul preotului paroh.
2. Va catehiza la clasele la cari va fi repartizat.
3. Va da ajutor conducătorului oficiului parohial la agendele scripturistice.
4. Va achita toate impozitele după beneficiul său și se va îngriji de locuință.

Parohia e de *clasa I (primă)*. Dela recurenți se cere cvalificațiune pentru parohii de clasa primă.

Cerentele de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Recurenții, cu aprobarea Consiliului Eparhial, se vor prezenta în Sf. Biserică din Zărand, pentru a și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Din ședința consiliului parohial a parohiei Zărand, dela 20 Februarie 1943.

Președinte: *Luca Aurel*. Secretar: *Dimitrie Fărcaș*.

Aprobat în ședința Consiliului Eparhial dela 9 Martie 1943.

† *Andrei*
Episcop.

Traian Cibian
consilier, referent eparhial.

Nr. 1308/1943.

Pentru îndeplinirea postului de cântăreț bisericesc din parohia *Aldești*, protopopiatul Ineu, se publică concurs în termen de 30 zile.

Venite :

1. Sesiunea cantorală din 8 jug. cad.
2. Stolele obișnuite.

La acest post nu pot concura decât absolvenți cu diploma vreunei școale de cântăreți.

Concurenții se vor prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare în Sf. Biserică din Aldești pentru a li-se constata cunoștințele în cântare și tipic.

Cel ales va fi obligat a instrui tineretul din parohie în cântările bisericești fără o altă remunerație și va plăti impozitele către Stat și comună după întreg beneficiul său cantoral.

Consiliul parohial din Aldești.

În înțelegere cu protopopul tractului Ineu.
Arad, la 23 Martie 1943.

Pentru P. Sf. Sa

Prot. Caius Turicu
consilier, referent eparhial.

Nr. 1394/1943.

Se publică concurs cu termen de 15 zile din oficiu pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc în parohia *Berindia*, protopopiatul Buteni.

Venite :

1. Salarul dela Stat.
2. Stolele legale.

Indatoriri :

1. A conlucra cu preotul la toate serviciile bisericești.
 2. A instrui cor cu elevii școalei primare.
- Cererile se vor înainta Ven. Consiliu Eparhial în termen reglementar.

Arad, la 23 Martie 1943.

Pentru P. Sf. Sa

Prot. Caius Turicu
consilier, referent eparhial.

„DIECEZANA“

din Arad are în depozit toate obiectele și rechizitele bisericești, necesare cultului creștin ortodox ca **odăjdii, potire, cruci, cădelnițe și toate cărțile rituale. Mare asortiment de icoane, prăznicare, prapori și candelice etc.**

EXECUTĂM ȘI ICONOSTASE

! Cereți cataloage asupra prețurilor !